

DIANA GABALDON

LORD JOHN EN DE
SCHOTSE GEVANGENE

Eén april

Helwater, het Lake District

1 april 1760

Het was buiten zo koud dat hij dacht dat zijn pik in zijn hand zou afbreken – als hij hem tenminste nog kon vinden. De gedachte ging door zijn slaperige hoofd als een van de kleine, ijskoude tochtvlagen die door de hoozolder bleizen en hij opende zijn ogen.

Nu kon hij hem wel vinden; hij was wakker geworden met zijn vuist eromheen, terwijl het verlangen hem deed huiveren en als een wolk muggen over zijn huid kriebelde. Hij zat nog helemaal in de droom, maar wist dat die binnen een paar tellen zou vervliegen, verscheurd door het gesnurk en de scheten van de andere stalknechten. Hij had haar nodig, moest zich zien te ontladen nu hij haar aanraking nog kon voelen.

Hanks bewoog in zijn slaap, grinnikte hardop, zei iets onverstaanbaars en zakte weer weg terwijl hij mompelde: ‘Tering, tering, tering...’

Jamie mompelde iets soortgelijks in het Gaelisch en gooide zijn deken van zich af. Die verdomde kou.

Hij klauterde de ladder af in de warme, naar paarden ruikende bedomptheid van de schuur. In zijn haast viel hij bijna en hij besteedde geen aandacht aan de splinter in zijn blote voet. Nog steeds opgewonden bleef hij in het donker even staan aarzelen. De paarden zou het niets kunnen schelen, maar als ze hem opmerkten zouden ze misschien herrie maken en de anderen wekken.

De wind gierde om de schuur en bulderde rond het dak. Een ijzige windvlaag verstoorde de slaperige atmosfeer en een paar van de paarden roerden zich, snuivend en zachtjes hinnikend. Boven zijn hoofd klonk nog een gemompeld ‘ering’, samen met het geluid van iemand die, de werkelijkheid trotserend, zich nog eens omdraaide en de deken over zijn hoofd trok.

Claire was nog steeds bij hem, springlevend in zijn gedachten, stevig in zijn handen. Hij kon zich bijna voorstellen dat hij haar haren rook in de geur van

vers hooi. De herinnering aan haar mond, die mooie, witte tandjes... hij wreef over zijn tepel, hard en gevoelig onder zijn hemd, en slikte moeizaam.

Zijn ogen waren al lang aan de duisternis gewend; hij liep naar de leegstaande paardenbox aan het eind van de rij en leunde tegen de houten wand, zijn lid in zijn vuist, lichaam en geest hunkerend naar zijn verloren vrouw.

Hij had het graag wat langer willen laten duren, maar hij was bang de droom kwijt te raken en stortte zich kreunend in de herinnering. Na afloop zakte hij langzaam langs de wand van de box omlaag in het losse hooi, zijn hemd opgestroopt tot boven zijn dijen en zijn hart bonkend als een bezetene.

Heer, laat hen veilig zijn, was zijn laatste bewuste gedachte. Zij en het kind.

Hij viel onmiddellijk in een slaap die zo diep en weldadig was dat hij, toen een hand aan zijn schouder schudde, niet meteen overeind sprong, maar zich lui omdraaide, even in verwarring gebracht door het prikken van hooi tegen zijn blote benen. Zijn reflexen namen het echter onmiddellijk over en geschrokken draaide hij zich om en sprong overeind, terwijl hij zich in één vloeiende beweging met zijn rug tegen de wand van de paardenbox drukte.

Er klonk een ingehouden kreetje van de kleine gestalte in de schaduwen voor hem, en hij herkende het geluid nog net op tijd als vrouwelijk om zichzelf ervan te kunnen weerhouden geweld te gebruiken.

‘Wie is daar?’ vroeg hij. Hij sprak zacht, zijn stem nog hees van de slaap, en de gestalte deinsde nog iets verder naar achteren, weifelend en onzeker.

Hij had geen zin in gekkigheid, stak zijn hand uit en greep haar bij een arm. Ze gilte als een mager speenvarken en hij liet haar los alsof ze roodgloeiend was. Zichzelf in gedachten vervloekend, hoorde hij boven zich de verschrikte geluiden en het geritsel van de andere stalknechten.

‘Wat is er verdomme aan de hand?’ wilde Crusoe weten, met een stem als een verstopte pijp. Jamie hoorde hem zijn keel schrapen en een vette rochel in zijn halfvolle pot spuwen, waarna hij naar beneden bulderde: ‘Wie is daar?’

De schimmige gestalte maakte wilde bewegingen en smeekte hem te zwijgen. De paarden waren half wakker en snoven verward, maar waren niet in paniek; ze waren eraan gewend dat Crusoe ’s nachts af en toe schreeuwde. Dat deed hij wanneer hij geld had om drank te kopen en badend in het zweet wakker schrok uit een nachtmerrie, schreeuwend naar zijn demonen.

Jamie wreef met een hand over zijn gezicht en probeerde na te denken. Als Crusoe en Hanks nog niet wisten dat hij weg was, zouden ze dat binnen enkele ogenblikken opmerken.

‘Ratten in het voer,’ riep hij naar boven. ‘Ik heb er net een vermoord.’ Het was een slappe smoes; er zaten altijd ratten in het voer en niemand haalde het in zijn hoofd om er ’s nachts op af te gaan, laat staan in het pikkedonker.

Hanks maakte een boos geluid en zijn beddengoed ritselde hard.

‘Die Schot vergrijpt zich weer aan de paarden,’ zei hij op gemoedelijke toon tegen Crusoe, maar wel zo hard dat hij beneden verstaanbaar was. ‘Daar moeten we het toch eens met meneer over hebben.’

Crusoe bromde bozig. ‘Ik weet niet wat je daar verdomme uitspookt, MacKenzie, maar doe het een beetje zachtjes!’ riep hij, en hij draaide zich omstandig om op zijn stromatras.

Jamies hart ging opnieuw tekeer, maar nu van ergernis. Hij stak opnieuw zijn hand uit naar de jonge vrouw – een oud wijf had onmogelijk zo kunnen gillen – maar ditmaal heel langzaam en zij protesteerde niet toen hij haar bij de arm nam. Hij leidde haar over het betegelde gangpad tussen de stallen door naar buiten en duwde de schuifdeur achter hen dicht.

Het was zo koud dat zijn adem stakte. Een ijskoude wind blies zijn hemd tegen zijn lichaam en benam hem de adem. De maan werd aan het zicht onttrokken door voortrazende wolken, maar het was net licht genoeg om te kunnen zien wie de insluipster was.

‘Wat kom jij in ’s hemelsnaam doen?’ snauwde hij. ‘En hoe wist je waar ik was?’ Hij begreep inmiddels wel dat ze niet toevallig over hem was gestruikeld in het hooi, want wat had een kamenier in het holst van de nacht in de stallen te zoeken? Ze was naar hem op zoek geweest.

Betty hief haar gezicht naar hem op.

‘Er is een man die je wil spreken. Hij heeft mij gestuurd om je te halen en ik zag je naar beneden komen vanaf de hooizolder.’

Die laatste zin bleef even tussen hen in hangen, geladen als een Leidse fles. Als hij hem zou aanraken zou er een vonk ontstaan waardoor al zijn haren rechtovereind zouden gaan staan. Christus. Had ze enig idee van wat hij hier had gedaan?

Hij zag nog net een glimp van een zelfgenoegzaam lachje voordat de schaduw van een wolk haar gezicht verduisterde en hij voelde zijn oren gloeien en rood worden.

‘Welke man?’ zei hij. ‘Waar?’

‘Een Ier,’ zei ze. ‘Maar wel een echte gentleman. Ik moest tegen je zeggen dat de groene tak zal bloeien. En om hem te treffen op de hei, bij de oude herdershut.’

De schrik deed hem bijna de koude vergeten, ook al blies de wind dwars

door zijn linnen hemd heen en bibberde hij zo hevig dat hij amper kon praten zonder dat zijn stem beefde. En dat kon natuurlijk niet.

‘Ik heb niks met die Ier te maken,’ snauwde hij. ‘En als hij terugkomt, kun je hem dat vertellen.’ Hij zette zijn hand tegen de deur, zich omdraaiend om weer naar binnen te gaan. ‘Ik ga weer naar bed. Welterusten.’

Een zachte hand streefde zijn rug tot vlak boven zijn billen. Hij voelde de haartjes daar, net als die van een das, rechtovereind gaan staan, en dat was niet vanwege de kou.

‘Je bed is inmiddels steenkoud.’ Ze kwam een stap dichterbij; hij voelde de warmte van haar lichaam achter zich, de hitte van haar adem door zijn hemd. En haar hand lag nog steeds op zijn rug. Nog iets lager nu. ‘Het mijne is veel warmer.’

Godallemachtig. Met samengeknepen billen stapte hij vastberaden bij haar vandaan en duwde de deur open.

‘Welterusten,’ zei hij zonder zich om te draaien, en hij liep de ritselende duisternis van de stal binnen. Toen hij zich omdraaide om de deur dicht te doen, zag hij haar nog even staan, gevangen in het flikkerende maanlicht, haar ogen half toegeknepen als die van een boze kat.

Hij deed geen enkele moeite om stil te zijn toen hij de ladder naar de hooizolder beklom. Hanks en Crusoe waren opvallend stil, hoewel ze geen van beiden sliepen. God mocht weten wat ze hier nu weer over gingen zeggen, maar hij had geen zin om zich druk te maken om die twee. Hij had genoeg aan zijn hoofd.

Betty, bijvoorbeeld. Want als iemand op Helwater zijn grote geheim kende, dan was zij het wel. Betty was Geneva Dunsany’s kamenier geweest voordat zij na Geneva’s dood voor haar zus was gaan werken. Maar in hoeverre had Geneva haar in vertrouwen genomen?

Hij voelde nog steeds de druk van haar hand op zijn achterwerk en schoof er geërgerd mee heen en weer over zijn strozak, waardoor hij het stro onder zijn deken in zijn lijf voelde prikken. Dat ellendige mens. Ze had al een oogje op hem gehad toen hij drie jaar eerder als voorwaardelijk vrijgelaten Jakobitische verrader naar Helwater was gekomen vanuit de Ardsmuir-gevangenis, maar een kamenier had nu eenmaal weinig te maken met een stalknecht en het was gemakkelijk zat geweest om haar verlangende blikken te negeren wanneer zij hem kwam vertellen dat Lady Geneva haar paard wilde. Het was minder gemakkelijk geweest om Lady Geneva te ontwijken.

Zijn gezicht vertrok in het donker bij de gedachte aan Geneva. Hij voelde

zich op dat moment niet erg welwillend, maar toch sloeg hij een kruisje en zei een kort gebed voor haar zielenrust, zoals hij dat altijd deed wanneer hij aan haar dacht. Dat was hij het arme kind wel verschuldigd, ondanks wat zij hem had aangedaan.

Maar waarom begaf Betty zich nu opeens weer op het liefdespad? Geneva was al meer dan twee jaar dood en Betty zelf was kort nadat haar meesteres in het kraambed was overleden teruggekomen naar Helwater. Ze had het afgelopen half jaar geen woord tegen hem gezegd; waarom zou ze dan nu opeens het risico hebben genomen midden in de nacht naar de stallen te komen? En wat was dat stomme kind trouwens van plan geweest? Had ze de krakende ladder willen beklimmen en volkomen onaangekondigd bij hem in bed willen kruipen, terwijl Hanks en Crusoe op nog geen twee meter afstand onder de dekens lagen, hun grote oren op elk geluidje gespits? Of had ze hem stiekem mee willen smokkelen naar de zolderkamers van het personeel?

Het kon niet haar bedoeling zijn geweest beneden op hem te wachten; ze had immers niet geweten dat hij naar beneden zou gaan. Bovendien had ze gezegd dat ze hem de ladder af had zien komen, maar toch was ze toen niet meteen naar hem toe gekomen. Waarom niet?

Opeens diende het logische doch ontnuchterende antwoord zich aan: ze was helemaal niet naar hem op zoek geweest.

Nog voordat zijn gedachtegang was voltooid schoot hij rechtovereind. Zijn lichaam had het al begrepen. Ze had met iemand anders afgesproken en die ontmoeting was verstoord toen hij opeens op het verkeerde moment ten tonele was verschenen.

Een indringer had zich niet in een bezette box kunnen verbergen, of waar dan ook, maar alleen in de leegstaande paardenbox bij de deur.

En daarom heeft ze me wakker gemaakt, dacht hij, zijn handen om de deken klemmend. Ze moest mij weglokken, zodat die knaap kon ontkomen. Christus, hij was daar dus vlak bij mij! Zijn huid gloeide van een combinatie van schaamte en woede. Het idee dat... Zou het echt? Dat had hij toch moeten merken?

Natuurlijk had hij het niet gemerkt. Hij was zo wanhopig op zoek geweest naar een rustig plekje om voor dat ene dringend noodzakelijke moment contact te maken met Claire, dat hij het niet eens zou hebben gemerkt als er een beer in de schaduwen op de loer had gelegen, zolang die hem maar niet bij zijn bezigheden zou hebben gestoord.

Een van de hanen in het kippenhok kraaide, onmiddellijk gevolgd door nog

twee hanen. Van een strozak een eindje verderop klonk een slaperig ‘O, kut!’ Er volgde een luid geritsel van iemand die overeind kwam en toen begon het rochelen en hoesten. Hanks rookte als een schoorsteen – wanneer hij er geld voor had – en had er ’s ochtends altijd wel een kwartiertje voor nodig om zijn longen aan de praat te krijgen.

Jamie ademde een paar keer diep in en uit en dacht na. Toen gooide hij de deken van zich af en stond op om een dag te beginnen die erg interessant beloofde te worden.

Erse

Londen

Argus House, woning van Harold, hertog van Pardloe

Lord John Grey bekeek het met een lint dichtgeknoopte pakketje op zijn knie alsof er een bom in zat. In feite had het niet explosiever kunnen zijn als het vol had gezeten met buskruit en was voorzien van een lont.

Dat moest uit zijn houding zijn gebleken toen hij het aan zijn broer overhandigde, want Hal wierp hem een doordringende blik toe en trok een wenkbrauw op. Hij zei echter niets, maar maakte met een ongeduldig gebaar zowel het lint als het papier los en boog zich over de dikke stapel volgekrabbelde velletjes die tevoorschijn kwam.

Grey kon het niet aanzien hem door wijlen Charles Carruthers' aanklacht te zien bladeren, en herinnerde zich elke bezwarende pagina die Hal las. Hij stond op en liep naar het raam van de werkkamer die uitkeek op de achtertuin van Argus House, zonder aandacht te schenken aan het geritsel van omgeslagen pagina's en het af en toe nogal godslasterlijke gemompel achter hem.

Hals drie jongens waren tijgerjagertje aan het spelen, waarbij ze elkaar met schrille kreten vanuit de struiken besprongen, gevolgd door verrukte uitroepen en kreten als 'Pang! Nou heb ik je, gestreepte klootzak die je bent!'

Het kindermeisje, dat op de rand van de visvijver zat en baby Dotties jurkje stevig vasthield, keek op, maar rolde slechts met een gekwelde uitdrukking met haar ogen. Een mens kan maar één ding tegelijk, zei haar uitdrukking duidelijk, en ze stak haar hand in het water om een van de grote goudvissen zo dichtbij te lokken dat Dottie hem stukjes brood kon voeren.

John had dolgraag bij hen willen zijn. Het was een uitzonderlijk mooie dag voor begin april. Hij voelde de drang in zijn lijf om buiten te zijn en op blote voeten door het jonge gras te rennen. Om naakt het water in te hollen... De zon stond hoog aan de hemel, scheen warm door het glas van de openslaande deuren en hij sloot zijn ogen en hief zijn gezicht op.

Siverly. De naam zweefde in de duisternis achter zijn oogleden, over het gezicht van een denkbeeldig getekende majoor geplakt, in uniform, met een veel te groot zwaard in zijn hand en zakken vol geld in de achterkant van zijn broek gepropt; obscene bobbel onder de panden van zijn jas. Er waren er een paar op de grond gevallen en opengescheurd, zodat je kon zien wat erin zat: muntgeld in de ene, de andere gevuld met iets wat eruitzag als kleine poppetjes. Houten popperige dingen. Stuk voor stuk met een piepklein mes door het hart.

Achter hem vloekte Hal in het Duits. Waarschijnlijk was hij inmiddels bij de passage over de geweren; Duitse krachttermen werden gebruikt voor de ernstigste gelegenheden, Franse voor kleinigheden zoals een aangebrande maaltijd, en Latijn voor formele beledigingen op papier. Minnie wilde niet hebben dat Hal of John binnenshuis in het Engels vloekte, omdat ze niet wilde dat de jongens hun slechte gewoonte zouden overnemen. John had haar zo wel kunnen vertellen dat het daar al veel te laat voor was, maar deed dat toch maar niet.

Toen hij zich omdraaide was Hal opgestaan, bleek van woede, met een vel papier verfrommeld in zijn hand.

‘Hoe durft hij? Hoe dúrft hij?!’

Een kleine knoop waarvan hij zich niet eens bewust was geweest, ontspande vlak onder Johns ribben. Zijn broer had zijn eigen regiment, het 47ste, met zijn eigen bloed, zweet en tranen opgebouwd; hij was wel de laatste die een militair misdrijf zou vergoelijken of door de vingers zou zien. Toch voelde hij zich gesteekt door Hals reactie.

‘Dus je gelooft Carruthers?’

Hal keek hem woedend aan.

‘Jij niet dan? Je kende hem toch?’

Hij had Charles Carruthers inderdaad gekend, in meer dan één betekenis.

‘Ja, ik geloofde hem toen hij me vertelde over Siverly in Canada, en dát...’ hij knikte naar de papieren, die Hal op zijn bureau had gegooid, ‘... is zo mogelijk nog overtuigender. Je zou denken dat hij advocaat was.’

Hij zag Carruthers’ gezicht nog voor zich, bleek in het schemerige licht van zijn zolderkamer in het kleine garnizoensplaatsje Gareon, getekend door ziekte maar niettemin vastbesloten om lang genoeg te blijven leven om gerechtigheid te zien geschieden. Zo lang had Charlie niet geleefd, maar wel lang genoeg om elk detail van de zaak tegen majoor Gerald Siverly op papier te zetten en alles toe te vertrouwen aan Grey.

Hij was de lont die deze bom tot ontploffing zou brengen. En hij wist maar al te goed wat er met lonten gebeurde zodra ze waren aangestoken.

‘Wat is dit?’ Hal keek fronsend naar een van de papieren. Grey legde het boek dat hij vasthield neer en kwam even kijken. Het papier was in Carruthers’ handschrift beschreven, net zo nauwgezet als de rest; Carruthers had geweten dat hij bewijzen op schrift stelde voor een krijgsraad en had zijn best gedaan om dat zo leesbaar mogelijk te doen.

En het wás leesbaar, voor zover Grey de verschillende letters kon onderscheiden die de woorden vormden. Alleen leken de woorden zelf op niets wat hij ooit eerder had gezien.

*Éistigí, Fir na dtrí náisiún.
Éistigí, le glór na hadhairc ag caoineadh san goath.
Ag téacht as an oiche.*

*Tá sí ag teacht.
Tá an Banríon ag teacht.
Sé na deonaigh, le gruaig agus súil in bhfiainne,
Ag leanúint lucht mhóir an Bhanríon.*

Het leek pure nonsens. Maar het had ook iets... beschaafds? Was dat het goede woord? De woorden waren voorzien van allerlei eigenaardige accenten en leken op geen enkele taal die Grey kende. Aan de andere kant zag de tekst er wat leestekens betreft logisch uit. Hij was opgemaakt als een gedicht, met duidelijke coupletten en wat eruitzag als een herhaald refrein. Misschien was het de tekst van een lied?

‘Heb jij ooit zoiets gezien?’ vroeg hij aan Hal. Zijn broer schudde, nog steeds fronsend, zijn hoofd.

‘Nee. Het ziet er een beetje uit alsof iemand een poging heeft gedaan een tekst te vertalen in het Grieks, met gebruikmaking van het Romeinse alfabet. Maar de woorden zijn in geen geval Grieks.’

‘Hebreeuws is het ook niet,’ zei Grey, de eerste regel bestuderend. ‘Zou het Russisch kunnen zijn? Of Turks?’

‘Misschien,’ zei Hal, weifelend. ‘Maar waarom in godsnaam?’

Grey ging in gedachten even na wat hij van Carruthers’ carrière wist, maar kon geen bijzondere verbanden leggen met exotische talen. Ook had hij niet het idee dat Charlie opvallend goed opgeleid was; toen Grey hem nog niet zo lang kende had hij altijd problemen gehad met zijn rekeningen, gewoon omdat hij niet goed kon optellen. Daarnaast was zijn Frans vloeiend maar grof.